

ÖĞRENME VE MOTİVASYON

MOTİVASYON

İnsanda bir davranışı başlatan faktör nedir? İlgisi mi? İhtiyaç mı? Beklenti mi? Ya da daha farklı faktörler mi? Atalarımız “deveyi hendekten atlatan bir tutam ottur.” Derken aslında insanlar içinde davranışı başlatan faktöre yönelik bir değerlendirme de bulunuyorlar. Kimi insanda bu faktör açlık, kiminde sevgi, kiminde herhangi bir duygu olabilir. İşte bu soruya verilen her cevap bizi motiv (güdü) kavramına götürür. O halde motiv ya da güdü nedir? Organizmayı eyleme iten, harekete hazır hale getiren ve eylemi yönlendiren iç ya da dış uyarım durumudur.

Peki bir motiv ne zaman motivasyon olur. Dikkat edilirse motiv için iç ya da dış uyarım durumu ifadesini kullandık. İşte organizmanın bu uyarım sonucu harekete geçmesi durumuna da motivasyon ya da güdülenme denir. Motivasyon şu döngüye göre gerçekleşir:

İhtiyaç – Dürtü – Güdü (Motiv) – Davranış : Güdülenme (Motivasyon)

- **İhtiyaç:** Organizmanın eksikliğin ortaya çıkma durumudur. Acıktığımızda ihtiyacımız olan şey yiyecektir. Susadığımızda sudur. Burada daha çok öğrenme kavramı üzerinde durduğumuzdan dolayı ihtiyaç olan şey başarı kavramıdır. Öğrencinin başarılı olabilmesi için öncelikle bunu bir ihtiyaç, gereksinim olarak hissetmesi gereklidir.
- **Dürtü:** İhtiyacın bireydeki eşik değerleri aşarak kendisini hissettirmesi gerekir. Fizyolojik veya sosyal dengenin değişmesi sonucu ortaya çıkan ve bireyi davranışa yönelten gerilim durumu olarak tanımlanabilir. Eğer bir öğrenci başarılı olmayı bir ihtiyaç olarak hissedebiliyorsa ihtiyaç dürtü haline gelmiş demektir. Organizmada açlığın ya da susuzluğun hissedilmesi gibi bir durumdur.
- **Güdü:** Organizma dürtü ile farkına vardığı ihtiyacı giderme isteği duymaya başlar. Bu durum güdü olarak adlandırılır. Öğrencinin ders çalışmam lazım demesi güdünün oluştuğunun ifadesidir. Bir davranışın yön ve sürekliliğini, hangi hedef ya da hedeflere yöneleceğini güdü belirler. Aç olan insanın yiyecek arama isteği, başarılı olma güdüsü de

· Pekiştiriciler de öğrenciler için motivasyonu artırıcı bir etkidir. Öğrenci pekiştirilen davranışlarını tekrar etme eğilimi gösterir. Bu tekrarlarla davranışlar alışkanlığa dönüşebilir. Pekiştiriciler ilk uygulandığında öğrenciyi dıştan motive ederken zamanla öğrenci çalışma ya da başarıyı içselleştirmeye başlayabilir. Ancak pekiştiricilerin yerinde, zamanında ve miktarınca verilmesi motivasyon sağlamada özellikle çok önemlidir.

- Sosyal çevrenin öğrenciyi destekleyici olması da motivasyonu artırıcı bir faktördür. Anne baba ya da öğretmen tarafından destek gören, cesaretlendirilen bir öğrenci kendini daha rahat hissedeceğinden dolayı motivasyonu artar. Destek için öğrencinin dinlenmesi, ödüllendirilmesi, görüşünün alınması, saygı ve değer görmesi gibi unsurlar önemlidir.
- **Düşünce sisteminin olumluya kanalize edilmesi motivasyonu artırır. Birçok öğrenci derslerle ilgili önce olumsuz tarafı, zor olanı gördüklerinden dolayı motivasyonları düşüyor ve başarısız oluyorlar. Ancak başlangıçta bu olumsuzlukları düşünmek yerine bittiğinde kazanılacak olanlara, başarıya odaklanmak çok daha faydalıdır.**
- Öğrenme ortamının niteliği motivasyon üzerindeki faktörlerden birisidir. Çabuk sıkılan öğrenciler için eğlenceli bir öğrenme ortamının oluşturulması, öğrenme yöntemlerinin öğrencinin niteliğine göre belirlenmesi oldukça önemlidir.
- Çocuklarının yeteneklerinin desteklenmesi motivasyonu olumlu etkiler. Öğretmenlerin öğrencilerinin yeteneklerine uygun tepkiler vererek onları cesaretlendirmeleri gerekir. Öğrencilere seçenekler sunmak onların kendi yeteneklerini fark etmesine ve başarı sağlamalarına yardımcı olur.